

การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา

นายพงศภัค ตรึงคง

Mr. Pongsapak Trongkong

Student code : 62561802024

หลักการ บริหาร

การบริหาร สามารถใช้คำ 2 คำ ทดแทนกันได้ ได้แก่คำว่า การบริหาร (Administration) และ การจัดการ (Management) แต่ในความหมายที่แท้จริง คำว่า การบริหาร (Administration) จะเน้นในเรื่องการจัดการที่เกี่ยวข้องกับ นโยบาย และการนำนโยบายไปปฏิบัติซึ่งมักจะใช้กับการบริหารงานทุกชนิดที่เกี่ยวข้องกับภาครัฐ ส่วนคำว่า การจัดการ (Management) มักจะใช้ในการงานที่เกี่ยวกับธุรกิจเอกชน แต่ทั้ง 2 คำต่างก็มี ความหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของผู้บริหารทั้งสิ้น ดังนั้น การบริหาร เป็นเรื่องของการทำกิจกรรมโดยผู้บริหารและสมาชิกในองค์กร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วย การใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุด

Barnard (1972, p.425) กล่าวว่า การบริหารหมายถึงการทำงานของคณะบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ที่ร่วมกันปฏิบัติการให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน

Simon (1976, p.1) กล่าวว่า การบริหารคือ ศิลปะในการ ทำให้สิ่งต่าง ๆ ได้รับการกระทำจนเป็นผลสำเร็จ

Sergiovanni, et al. (1980, p. 112) ให้ความหมายว่า การบริหารคือ กระบวนการทำงาน ร่วมกับผู้อื่นหรือ โดยผู้อื่น เพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

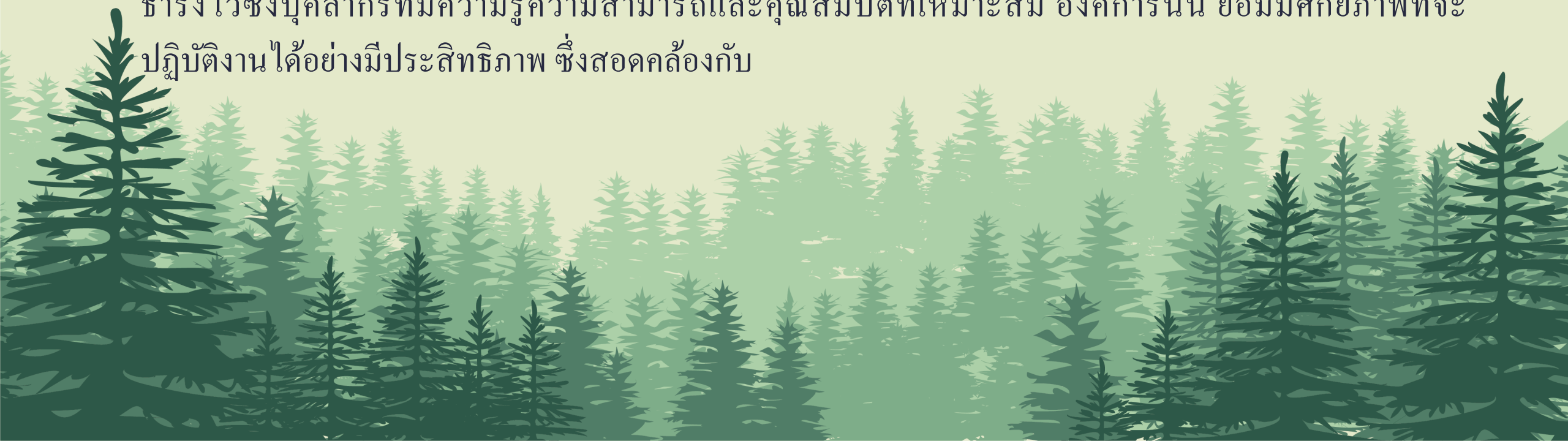
ปัจจัย การบริหาร

ปัจจัยที่สำคัญในการบริหาร คือ 4 M's ได้แก่คน (Man) เงิน (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Material) การจัดการ (Management) ซึ่งหมายถึง

1. คน (Man) ได้แก่กลุ่ม บุคคลในองค์กรที่มีวัตถุประสงค์ร่วมกันทำงาน
2. เงิน(Money) ได้แก่ งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานหรือการบริหารงานในองค์กร
3. วัสดุอุปกรณ์ (Material) ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์ ต่าง ๆ รวมถึงเครื่องมือ เครื่องใช้ ตลอดจนเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ใช้ในองค์กร
4. การจัดการ (Management) ได้แก่ วิธีการกระบวนการการบริหารงานของผู้บริหาร ที่ใช้ในการบริหารจัดการเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์

สุนันทา เลहनันท์ (2542, หน้า 1) กล่าวว่า ในบรรดาทรัพยากรการบริหาร อัน ประกอบด้วย M's ต่าง ๆ ได้แก่คน (Man) เงิน (Money) วัตถุดิบ (Material) เครื่องจักร (Machine) การจัดการ (Management) ตลาด (Market) และเวลา (Minute) นั้น เป็นที่ยอมรับกันอย่างเป็นสากล ว่าคนเป็นทรัพยากรที่ทรงคุณค่าที่สุดขององค์กร จนกล่าวได้ว่า ทรัพยากรมนุษย์เป็นสินทรัพย์ (Assets) ที่มีทั้งคุณค่าและเกียรติภูมิ ทั้งนี้เพราะ ทรัพยากรมนุษย์จะทำหน้าที่ “บริหารทรัพยากรอื่น ๆ จนกระทั่งกลายเป็นผลผลิต ซึ่งอาจอยู่ในรูปของสินค้าหรือบริการ ขึ้นอยู่กับประเภทและวัตถุประสงค์ขององค์กรดั่งนั้น องค์กรใดที่ สามารถสรรหา พัฒนา และ ใช้งานไว้ซึ่งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและคุณสมบัติที่เหมาะสม องค์กรนั้น ย่อมมีศักยภาพที่จะปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ

วิจิตร ศรีสอาน (2544.หน้า 43)ได้เสนอความเห็นไว้ว่า ในทาง
บริหารการศึกษาถือว่า 4M's อันได้แก่คน (Man) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ
(Material)และ การ จัด การ (Management)เป็น ทรัพยากรที่เป็น
ปัจจัยพื้นฐานเช่นเดียวกัน กล่าวคือ การบริหารการศึกษาจะสำเร็จตาม
เป้าหมายต้องอาศัยบุคลากรที่มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอ ต้องได้รับ
งบประมาณสนับสนุน การดำเนินงานมากพอ ต้องมีวัสดุสิ่งของตามความ
ต้องการของ โครงการและแผนงานและจะต้องมีระบบบริหารที่ดีมี
ประสิทธิภาพ

ทักษะที่จำเป็นในการบริหารความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการจัดการศึกษา ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับระบบการบริหาร และอีกส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับผู้บริหาร ดังนั้นผู้บริหารจึงจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ความสามารถในการบริหารงาน ทักษะการบริหาร คือความสามารถในการบริหารงานทางการบริหารที่ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถในการบริหารองค์การหรือหน่วยงานเพื่อให้ภารกิจบรรลุ ผลสำเร็จเป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์การ

การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา

การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา การบริหารงานในโรงเรียนทุกแห่ง หรือองค์กรใดๆ ในประเทศไทย ต้องอาศัยทรัพยากร ในการที่จะดำเนินกิจกรรมให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ จึงมีผู้ให้ความหมายของคำว่า ทรัพยากร ไว้หลายท่าน ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2552) ระบุว่า ทรัพยากรทางการศึกษา หมายถึงทรัพยากรที่มีใช้เงิน (Non-Financial Resources) และทรัพยากรทางการเงิน (Financial Resources) ในความหมายแรก ทรัพยากรที่มีใช้เงิน ครอบคลุมปัจจัยหลักๆ คือ ที่ดิน แรงงาน ทุน และการประกอบการ ตามนัยนั้นทรัพยากรทางการศึกษาจึงรวมถึงบุคลากรที่ดิน อาคาร สิ่งก่อสร้าง วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนและการผสมผสานการใช้ปัจจัยต่าง ๆ เข้าด้วยกันและยังให้ ความหมายในวงที่ แคบว่า ทรัพยากรทางการศึกษาหมายถึง ปัจจัยนำเข้า (Input) ที่นำไปใช้เพื่อการจัดการศึกษาทุกระดับและทุกประเภทภายในสังคม ปัจจัยนำเข้านี้ส่วนใหญ่จะเป็นรูปของเงิน งบประมาณทั้งด้านรายจ่ายเกี่ยวกับการปฏิบัติงานประจำ เช่น เงินเดือนและค่าตอบแทน ค่าใช้จ่ายวัสดุอุปกรณ์กับรายจ่ายด้านการลงทุน

ประเภทและแหล่งเรียนรู้ การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา

1.แหล่งเรียนรู้เป็นแหล่งที่ผู้เรียนจะศึกษาค้นคว้าหาคำตอบในเรื่องที่สนใจใฝ่รู้ใฝ่เรียนจากแหล่งเรียนรู้ทั้งในโรงเรียนและชุมชน 2.แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนนอกจากห้องเรียน ห้องปฏิบัติการต่างๆ และสถานที่ทุกแห่งทุกเวลาในบริเวณ โรงเรียนจัดเป็นแหล่งเรียนรู้ได้และบางครั้งโรงเรียนอาจจัดเพิ่มเติมจากแหล่งการเรียนรู้ที่มีอยู่ เช่น จัดเป็นศูนย์ศึกษา ส่วนการเรียนรู้ค่ายการเรียนรู้ เป็นต้น 3.แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้ตามธรรมชาติและอาจเป็นสถานที่สำคัญทางศาสนา สาธารณประโยชน์สถานประกอบการ สถาบันทางการศึกษาอาชีพในชุมชน ตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่นในด้านต่างๆ

แหล่งทรัพยากรทางการศึกษา การได้มาของแหล่งทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา เป็นการระดมทรัพยากรที่เกิดขึ้นในทุกแห่งเข้าด้วยกันทั้งในสังคม ท้องถิ่น บ้าน ที่ทำงาน สถานศึกษาและแหล่งอื่น มา ดำเนินการจัดกิจกรรมต่างๆ ให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ซึ่งนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึง แหล่งที่มาของทรัพยากรทางการศึกษาดังต่อไปนี้ สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (2532, หน้า 2) ได้กล่าวถึงความสำคัญ และความจำเป็นในการระดมสรรพกำลังเพื่ อการศึกษาไว้ว่าการลงทุนทางการศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งอย่างหนึ่ง ที่ส่งผลกระทบต่อโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้นในการจัดสรร งบประมาณเพื่อการศึกษาจึงจำเป็นต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ เพราะจะส่งผลกระทบต่อลักษณะ ปริมาณและคุณภาพของส่วนกลาง และได้เสนอแนวทางแก้ไขช่วงเวลาที่เหมาะสม ควรจัดสรร งบประมาณในรูปของ Block Grants ทำความเข้าใจกับเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายให้เข้าใจถึงความจำเป็นของ การวางแผนและให้ความสำคัญต่อหน่วยงานวางแผนและจะต้องให้ความสำคัญกับการวิจัยและ ประเมินผลให้มากการจัดการศึกษาโดยรัฐจะต้องสร้างดุลยภาพในการจัดสรรเงินเพื่ อการลงทุน ด้านต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพและเกิดผลตอบแทนที่เป็นธรรมในสังคม ด้วยเหตุผลหลัก 4 ประการ คือ 1. ด้านประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาจะต้องนำทรัพยากรเพื่อการศึกษาที่ยังอยู่ใน ปัจจุบันมาใช้ให้มากที่สุดเพื่อช่วยให้เกิดประสิทธิผลและไม่เกิดความสูญเปล่าในทางเศรษฐกิจ 2. ด้านจิตใจ เพื่อให้คนในชาติเกิดความร่วมมือร่วมใจและเข้ามามีส่วนร่วมในการศึกษาและมีความรับผิดชอบร่วมกัน 3. เพื่อความเป็นธรรมในโอกาสทางการศึกษาโดยให้ผู้ที่มิมาก

CASE STUDY

การลงพื้นที่สำรวจการเตรียมความพร้อม การจัดการเรียนรู้ ทางไกล และการเยี่ยม บ้านนักเรียน ในการเก็บข้อมูล เพื่อให้ความช่วยเหลือ

THANK
YOU

